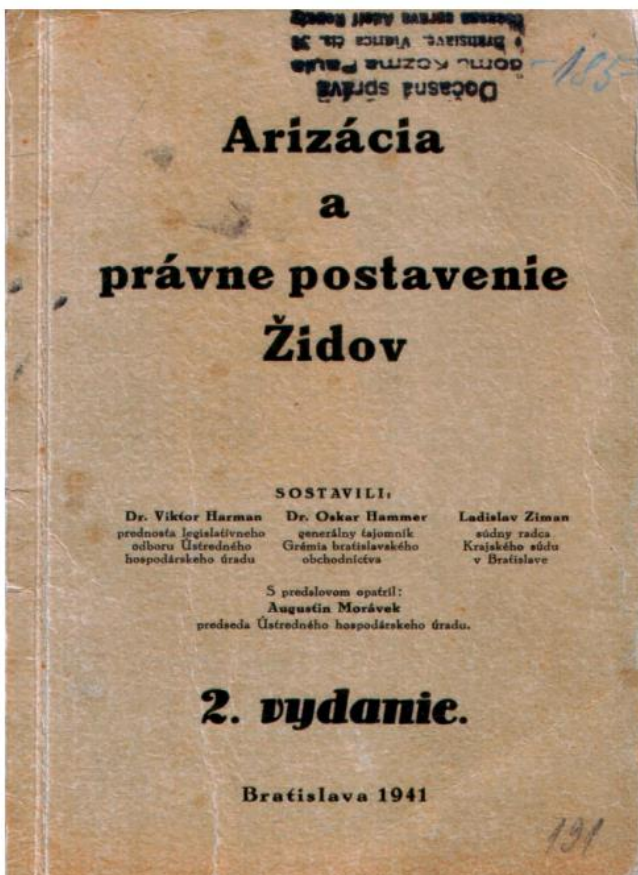

Titulka „Príručky pre dôverníkov, dočasných správcov a arizátorov“ zo dňa 22. 7. 1940, ktorej autorom je A. Morávek (Zdroj: ŠA Bratislava)

Titulka knihy vydanej A. Morávkom, V. Harmanom, O. Hammerom, L. Zimanom, s názvom *Arizácia a právne postavenie Židov*, Bratislava 1941 (Zdroj: ŠA Bratislava)

Slovenský zákonník

Čiastka 22.

Vydaná dňa 23. mája 1942.

Ročník 1942.

OBSAH (68.—81.) 68. Ústavný zákon o vysťahovaní Židov. — 69. Zákon, ktorým sa mení zákon o hlásení a nariadenom prechádzame niektorých živnostenských miestností. — 70. Zákon o slovenskej pracujúcej gossopolitosti. — 71. Zákon o štopení proti zaskrtu. — 72. Zákon o dani z liehu. — 73. Vládne nariadenie, ktorým sa vykonáva zákon o zvýšení dane z liehu. — 74. Vládne nariadenie, ktorým sa mení § 219 vykonávajúceho nariadenia k colnému zákonu. — 75. Vládne nariadenie, ktorým sa menia predajné ceny liehu admeného spotrebnou daňou. — 76. Vyhláska ministra financií o paušalizovaní dane z obratu u liehu a niektorých výrobkov z liehu. — 77. Vyhláska ministra financií o paušalizovaní dane z obratu u usľachtilých páleniek a výrobkov z nich. — 78. Zákon o Sdružení vysokoškolského študentstva. — 79. Zákon o prirážkach k všeobecnej dani nápojovej, dávke zo šumivého vína a dani z piva. — 80. Zákon o Sociálnom ústave Hlinkovej slovenskej ľudovej strany. — 81. Zákon o zriadení Ústredia pre sociálnu starostlivosť pri Deutsche Partei.

68.

Ústavný zákon zo dňa 15. mája 1942

o vysťahovaní Židov.

Snem Slovenskej republiky sa usniesol na tomto ústavnom zákone:

§ 1.

Židov možno vysťahovať z územia Slovenskej republiky.

§ 2.

(¹) Ustanovenie § 1 neplatí:

a) na osoby, ktoré sa najneskôr 14. marca 1939 stali príslušníkmi niektorého kresťanského vierovyznania,

b) na osoby, ktoré žijú v platnom manželstve s Nežidom (Nežidovkou), uzavretom pred 10. septembrom 1941.

(²) Osoby, ktorým prezident republiky udelil alebo udelí oslobodenie podľa § 255 nariadenia č. 198/1941 Sl. z., ďalej lekári, lekárnici, zverolekári, inžinieri a iné osoby, ak príslušné ministerstvo uzná za potrebné ponechať ich vo verejnom, technickom alebo hospodárskom živote Slovenska, nemajú byť vysťahovaní dokiaľ je v platnosti rozhodnutie o ich oslobodení alebo ponechaní.

(³) Vyňatie zpod vysťahovania (ods. 1 a 2) platí aj na manželku (manžela), na maloleté deti a v prípade ods. 1 písm. a) aj na rodičov vyňatých osôb.

§ 3.

(¹) Židia vysťahovaní a Židia, ktorí územie štátu opustili alebo opustia, strácajú štátne občianstvo Slovenskej republiky.

(²) Majetok osôb uvedených v ods. 1 prepadá v prospech štátu. Štát ručí veriteľom len do výšky hodnoty prevzatého majetku.

§ 4.

(¹) Hnuteľný majetok osôb uvedených v § 2 ponecháva sa im v držbe a vo vlastníctve. Nárok na vrátenie hnuteľnosti, ktoré im boli podľa doterajších predpisov odňaté z držby pred 15. májom 1942, nemožno uplatňovať súdne.

(²) O živom a mŕtvom poľnohospodárskom inventári platia osobitné predpisy.

§ 5.

(¹) Na vykonanie ustanovení §§ 1 a 3 najmä na zlikvidovanie osobných a majetkových právnych pomerov vysťahovaných Židov, ako aj Židov, ktorí územie Slovenskej republiky opustili, vydá potrebné predpisy vláda nariadením aj keby Ústava vyžadovala úpravu zákonom.

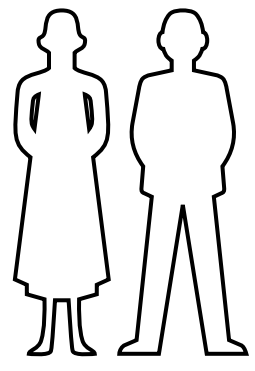
(²) Nariadenia vydané podľa ods. 1 majú platnosť zákona, podpisuje ich predseda vlády a všetci jej členovia a vyhlasujú sa v Slovenskom zákonníku.

§ 6.

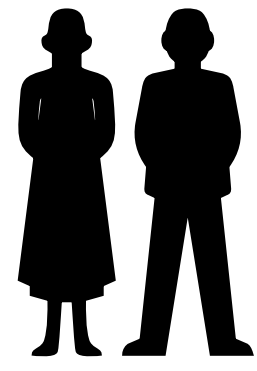
Predpisy o právnom postavení Židov, pokiaľ obmedzujú osobné a majetkové pomery nežidovského manžela (manželky)

NORIMBERSKÉ RASOVÉ ZÁKONY Z ROKU 1935

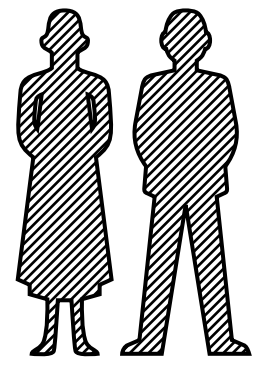
Zákon rozeznává

Německá krev
náleží k německému
národním
společenství a může
být občanem Říše

Židé
náležejí
k židovskému národu
a nemohou být
občany Říše

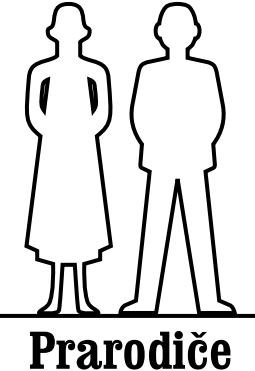
**Mišenci
2. stupně**
mohou být
občany Říše

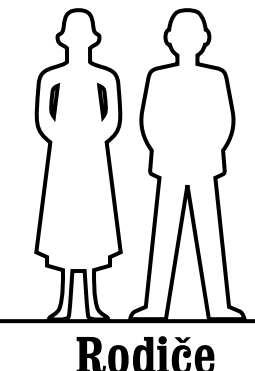
**Mišenci
1. stupně**
mohou být
občany Říše

Znakem rozhodujícím o příslušnosti k jedné ze skupin je rasový původ prarodičů

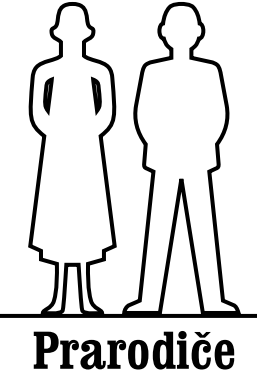
Kdo je německé krve?

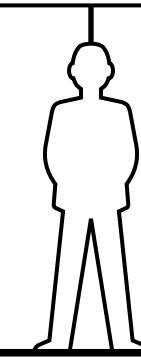
Prarodiče

Rodiče

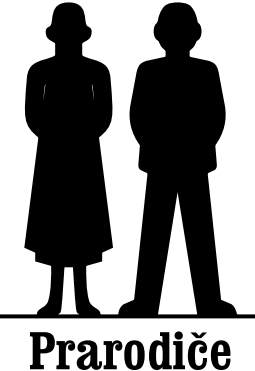

Prarodiče

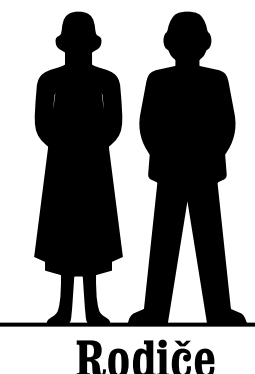

Všichni prarodiče jsou německé krve
tedy: čistá německá krev

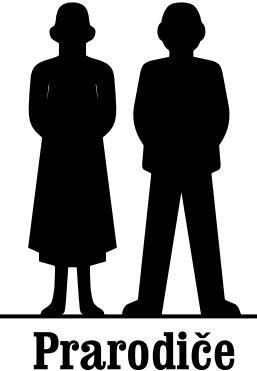
Kdo je Žid?

Prarodiče

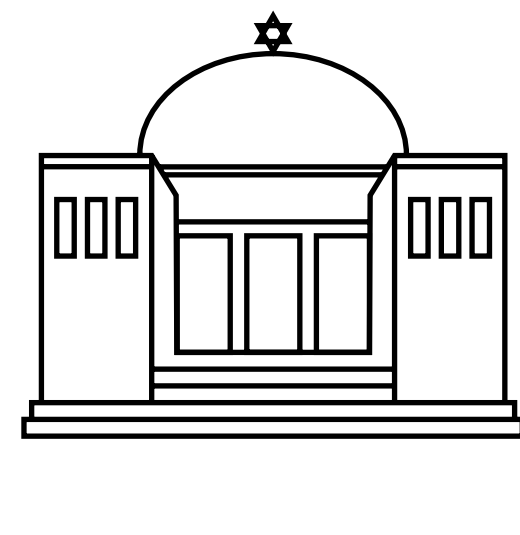
Rodiče

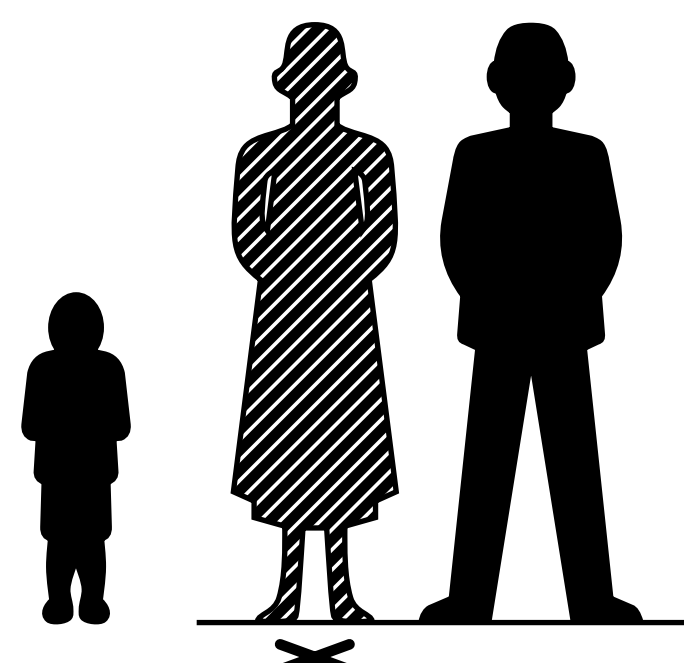
Prarodiče

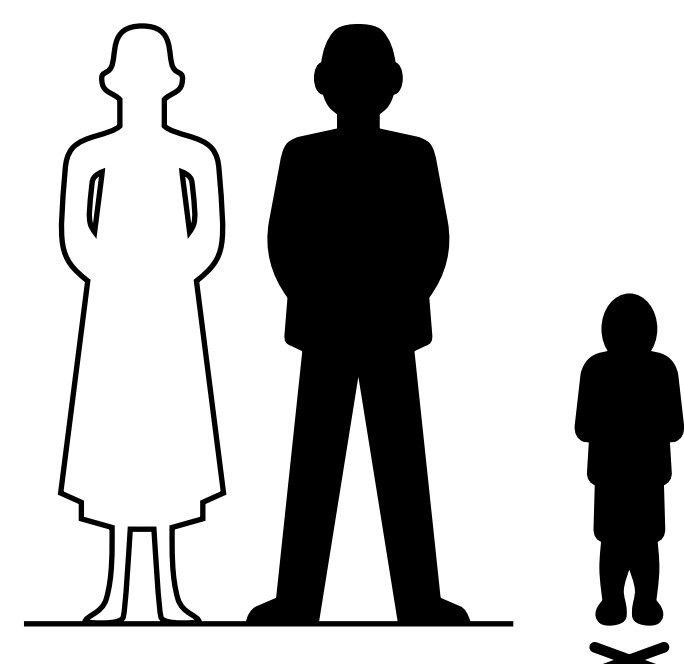
Všichni prarodiče jsou Židé
tedy: Žid

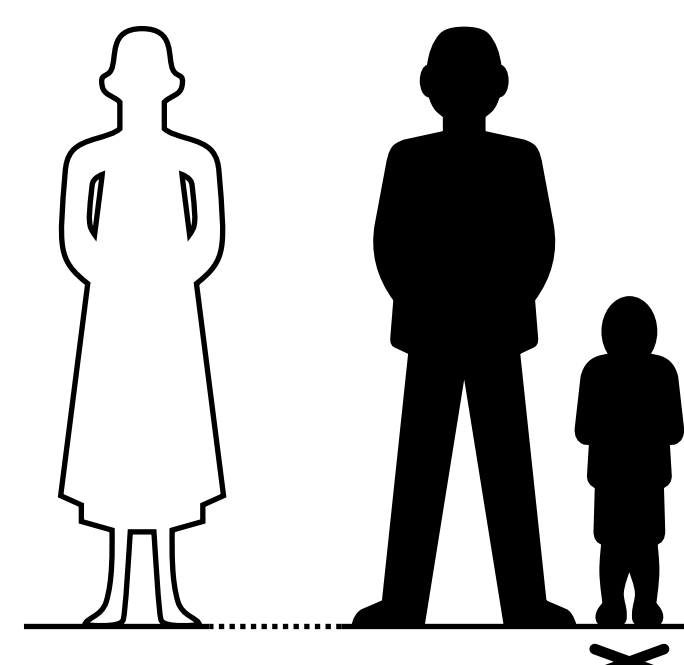
Za Žida je považován také:
Míšenec, který je členem židovské
náboženské obce.

Za Žida je považován také:
Míšenec, který je v manželském svazku
se Židem. Děti jsou Židé.

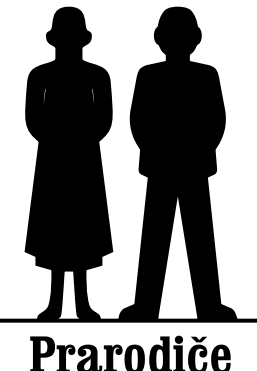

Za Žida je považován také:
Míšenec, který pochází ze sňatku
se Židem, pokud byl sňatek uzavřen
před 17. zářím 1935.

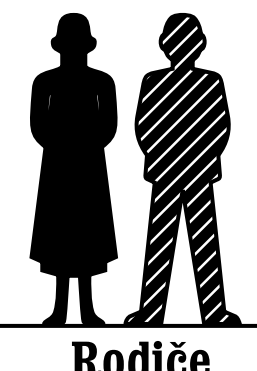

Za Žida je považován také:
Míšenec, který pochází
ze zakázaného nemanželského spojení
se Židem a jenž se z tohoto svazku
narodil po 31. červenci 1936.

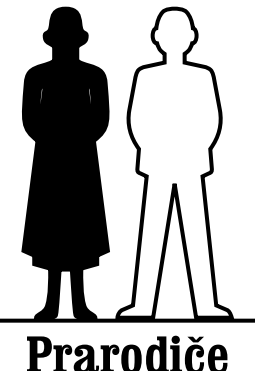
K židovské rase rovněž patří:

Prarodiče

Rodiče

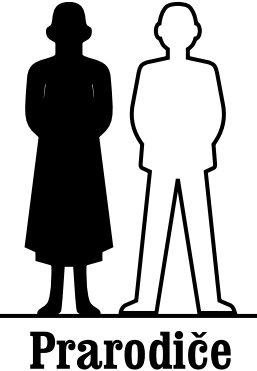

Prarodiče

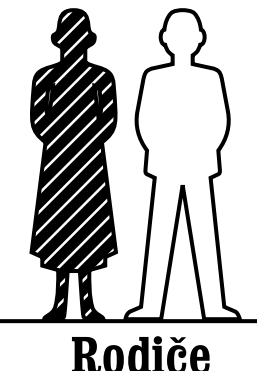

3 prarodiče židovského původu
jen 1 prarodič německé krve
tedy: Žid

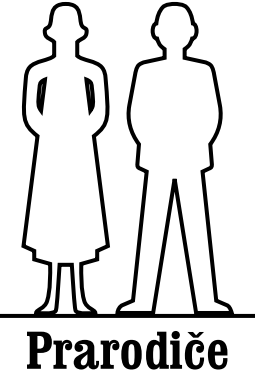
Kdo je míšenec 2. stupně?

Prarodiče

Rodiče

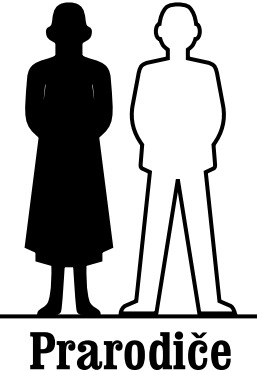

Prarodiče

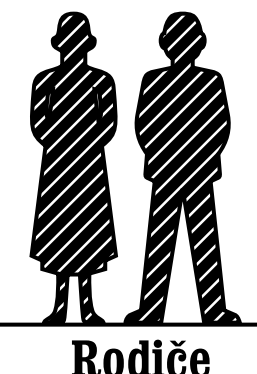

Jen 1 prarodič židovského původu
3 prarodiče německé krve
tedy: míšenec 2. stupně

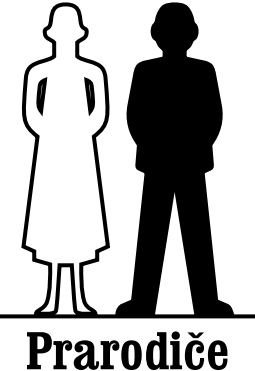
Kdo je míšenec 1. stupně?

Prarodiče

Rodiče

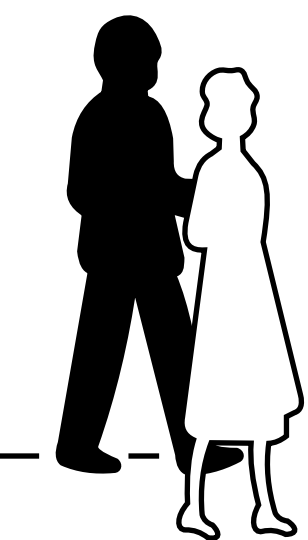
Prarodiče

2 prarodiče židovského původu
2 prarodiče německé krve
tedy: míšenec 1. stupně

Které sňatky jsou zakázány?

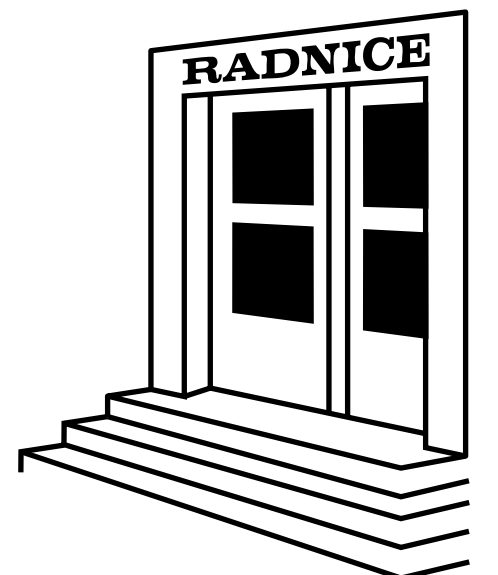
Je nutno vzít v úvahu, že již existující manželské svazky zůstanou nedotčeny.
Za rasy, jejichž krev není příbuzná s německou krví, se považují také černoši
(čtvrtý případ) a cikáni.

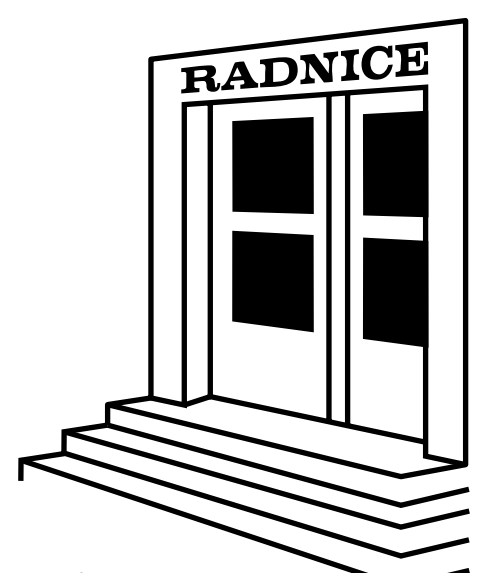
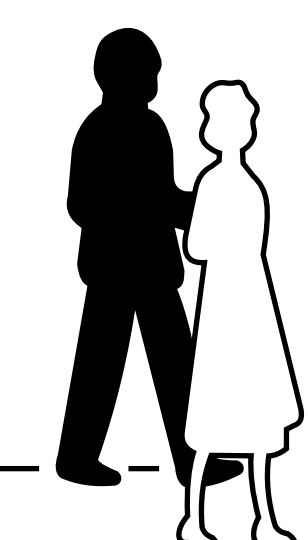
Mezi těmi, kteří jsou německé krve, a Židy

Mezi Židy a míšenci 2. stupně

Mezi míšenci 2. stupně

Dále nemá být uzavřeno takové manželství, z něž pocházející potomci
by mohli ohrožovat čistotu německé krve.

Ústavný zákon
zo dňa. 15. mája 1942
o vyst'ahovaní Židov.

Snem Slovenskej republiky sa usniesol na tomto ústavnom zákone:

§ 1.

Židov možno vyst'ahovať z územia Slovenskej republiky.

§ 2.

(1) Ustanovenie § 1 neplatí:

- a) na osoby, ktoré sa najneskoršie 14. marca 1939 staly príslušníkmi niektorého kresťanského vierovyznania,
- b) na osoby, ktoré žijú v platnom manželstve s Nežidom (Nežidovkou), uzavretom pred 14. septembrom 1941.

(2) Osoby, ktorým prezident republiky udelil alebo udelí oslobodenie podľa § 255 nariadenia č. 198/1941 Sl. z., ďalej lekári, lekárnici, zverolekári, inžinieri a iné osoby, ak príslušné ministerstvo uzná za potrebné ponechať ich vo verejnom, technickom alebo hospodárskom živote Slovenska, nemajú byť vyst'ahovaní dokiaľ je v platnosti rozhodnutie o ich oslobodení alebo ponechaní.

(3) Vyňatie zpod vyst'ahovania (ods. 1 a 2) platí aj na manželku (manžela), na maloleté deti a v prípade ods. 1 písm. a) aj na rodičov vyňatých osôb.

§ 3.

(1) Židia vyst'ahovaní a Židia, ktorí územie štátu opustili alebo opustia, strácajú štátne občianstvo Slovenskej republiky.

(2) Majetok osôb uvedených v ods. 1 prepadá v prospech štátu. Štát ručí veriteľom len do výšky hodnoty prevzatého majetku.

§ 4.

(1) Hnuteľný majetok osôb uvedených v § 2 ponecháva sa im v držbe a vo vlastníctve. Nárok na vrátenie hnuteľností, ktoré im byly podľa doterajších predpisov odňaté z držby pred 16. májom 1942, nemožno uplatňovať súdne.

(2) O živom a mŕtvom poľnohospodárskom inventári platia osobitné predpisy.

§ 5.

(1) Na vykonanie ustanovení §§ 1 a 3 najmä na zlikvidovanie osobných a majetkových právnych pomerov vyst'ahovaných Židov, ako aj Židov, ktorí územie Slovenskej republiky opustili, vydá potrebné predpisy vláda nariadením aj keby Ústava vyžadovala úpravu zákonom.

(2) Nariadenia vydané podľa ods. 1 majú platnosť zákona, podpisuje ich predseda vlády a všetci jej členovia a vyhlasujú sa v Slovenskom zákonníku.

§ 6.

Predpisy o právnom postavení Židov, pokiaľ obmedzujú osobné a majetkové pomery nežidovského manžela (manželky) Žida, strácajú účinnosť dňom vyhlásenia tohto zákona.

§ 7.

Tento ústavný zákon platí a nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Dr. Tiso v. r.

Dr. Sokol v. r.

Dr. Tuka v. r.

Mach v. r. Šivák v. r.

Dr. Pružinský v. r. Dr. Medrický v. r.

aj za ministra Stanu Dr. Fritz v. r.

Čatloš v. r.

Vládne nariadenie o vymedzení pojmu žida a usmernení počtu židov v niektorých slobodných povolaniach zo dňa 18. apríla 1939

Prvý z tzv. „židovských“ zákonov, prijatých od roku 1939 do mája 1942.

Slovenský zákonník

Čiastka 14. Vydaná 20. apríla 1939, Ročník 1939.

63.

Vládne nariadenie
zo dňa 18. apríla 1939

**o vymedzení pojmu žida a usmernení počtu židov
v niektorých slobodných povolaniach.**

Vláda Slovenského štátu nariaďuje podľa § 4 zákona zo dňa 14. marca 1939, č. 1 Sl. z., o samostatnom Slovenskom štáte:

ČASŤ PRVÁ.

Vymedzenie pojmu žida.

§ 1.

(1) Za žida sa pokladá bez ohľadu na pohlavie a štátnu príslušnosť:

1. kto je, alebo bol izraelitského vierovyznania, i keď po 30. októbri 1918 prestúpil na niektorú kresťanskú vieru,
2. kto je, alebo bol bez konfesie a pochádza aspoň z jedného rodiča izraelitského vierovyznania,
3. kto pochádza z osoby, uvedenej pod bodmi 1 alebo 2, (vyjmúc takého potomka, ktorý sám prestúpil na niektorú kresťanskú vieru pred 30. októbrom 1918),
4. kto uzavrel po dni účinnosti tohto nariadenia manželstvo s osobou, uvedenou pod bodmi 1 až 3, po dobu trvania tohto manželstva,
5. kto po dni účinnosti tohto nariadenia žije s osobou, uvedenou pod bodmi 1 až 3, v mimomanželskom spoločenstve, ako aj potomkovia, splodení v takomto spoločenstve.

(2) Výnimku v prípadoch zvláštného zreteľa hodných stanoví vláda.

§ 2.

(1) V sporných prípadoch, či ide o osobu pokladanú podľa tohto nariadenia za žida, rozhodne okresný úrad v obvode ktorého táto osoba má svoje bydlisko (pobyt).

(2) Žiadosť o toto rozhodnutie môže podať tak osoba, u ktorej je sporné, či má byť pokladaná za žida, ako aj iná osoba (fyzická alebo právnická), ak osvedčí svoj právny záujem, že jej záleží na tom, či sa príslušná iná osoba pokladá za žida alebo nie. Rozhodnutie môže sa stať aj z podnetu úradu alebo súdu.

(3) Proti rozhodnutiu okresného úradu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa vydania výmeru (2 ods., § 72 vládneho nariadenia zo dňa 13. januára 1928, č. 8/28 Sb. z. a n., o správnom pokračovaní) na ministerstvo vnútra. Odvolanie treba podať u okresného úradu, ktorý vo veci rozhodol. Ponosa na najvyšší správny súd sa nepripúšťa.

ČASŤ DRUHÁ.

O usmernení počtu židov v niektorých slobodných povolaniach.

Diel prvý.

V advokácii.

§ 3.

Počet židov advokátov (advokátskych osnovníkov) určuje sa štyrmi percentami celkového počtu zapísaných členov príslušnej komory.

§ 4.

(1) Prebytok advokátov (advokátskych osnovníkov) vymaže sa zo soznamu príslušných komôr, a to z úradu.

(2) Vymažú sa najmä tí, ktorí:

- a) nemajú svoje sročné dane, dávky, poplatky alebo iné verejné ťarchy vyrovnané,
- b) podľa svojho majetkového stavu alebo podľa svojich zárobkových pomerov v inom zamestnaní, nie sú odkázaní na toto povolanie,
- c) prax v skutočnosti nevykonávajú,
- d) neovládajú primerane štátnu reč,
- e) nie sú žiadúci v tomto povolaní z iného dôležitého verejného záujmu.

§ 5.

(1) Z dôvodu nevyhnutnej potreby alebo z iných, zvláštneho zreteľa hodných dôvodov, pokiaľ tieto trvajú, môže ministerstvo pravosúdia ponechať advokátov-židov v ich povolaniach nad počet, prípustný podľa § 3.

(2) Počet takto prípustných nesmie presahovať desať percent celkového počtu členov príslušnej komory.

§ 6.

(1) Výmaz podľa § 4 nariadi výbor príslušnej komory,

(2) Proti výraznému usneseniu prípustné je odvolanie do 15 dní na ministerstvo pravosúdia. Odvolanie nemá odkladného účinku. O odvolaní rozhodne minister pravosúdia s konečnou platnosťou.

§ 7.

(1) Advokát-žid smie zastupovať len stránku - žida, okrem prípadu, že by v obvode okresného súdu, kde má sídlo, nebol iný advokát, ktorý by mohol stránku zastupovať,

(2) Ustanovenia tieto vzťahujú sa aj na substitučné zastupovania, a to tak medzi advokátmi, ako aj medzi advokátskymi osnovníkmi.

(3) Spolky, akékoľvek obchodné a hospodárske spoločnosti a iné právnické osoby, okrem právnických osôb, ktoré sledujú záujmy židovského vierovyznania a židovskej kultúry, nepatria pod pojem stránky, ktorú by mohol zastupovať advokát-žid.

(4) Porušenie týchto ustanovení má právne následky, ako by stránka vôbec nebola zastúpená. Za tieto následky je zodpovedný majetkovo aj disciplinárne poverenie prijavší advokát-žid, a to pokiaľ ide o majetkoprávnu zodpovednosť, oproti poverovateľovi, prípadne oproti jeho dedičom.

§ 8.

Minister pravosúdia môže povoliť aby verejný notár zastupoval na okresnom súde v svojom obvode stránku v spore tam, kde má sídlo len jeden advokát, alebo tam, kde je viac

advokátov, ale nikto z týchto advokátov stránku nemôže alebo nechce zastupovať. Povolenie toto môže minister pravosúdia na návrh príslušnej komory kedykoľvek odolať.

Diel druhý.
Vo verejnom notárstve.
§ 9.

Žid nemôže byť verejným notárom.

Diel tretí.
V povolání redaktorskom.
§ 10.

Žid môže byť redaktorom len židovského časopisu, to jest časopisu, ktorý je výslovne ako taký označený a sleduje záujmy židovského vierovyznania a židovskej kultúry.

Diel štvrtý.
Ustanovenia spoločné.
§ 11.

Ak došlo k výpovedi služobného (pracovného) pomeru vzhľadom na toto vládne nariadenie, platia o nej a o odbytnom ustanovenia vládneho nariadenia zo dňa 18. apríla 1939, č. 65 Sl. Z., o skrátení výpovednej lehoty pre služobné pomery, upravené podľa súkromného práva, a o odbytnom pri výpovedi.

§ 12.

Prečinu sa dopúšťa a trestá sa príslušným okresným súdom väzením, spojeným s pracovnou povinnosťou, do troch mesiacov a peňažitým trestom od 1000 do 5000 Ks:

a) kto, súc podľa tohto vládneho nariadenia vylúčený z výkonu svojho povolania, pokračuje v tomto povolaní,

b) kto v tomto povolaní zamestnáva alebo umožňuje zamestnať osobu z tohto povolania vylúčenú,

c) kto akýmkoľvek spôsobom priamo alebo nepriamo umožňuje osobe, vylúčenej podľa tohto nariadenia, pokračovať v povolaní jej odňatom,

d) kto sa previnil proti ustanoveniam, uvedeným v § 7.

(2) Člen advokátskej a verejnonotárskej komory, ktorý sa previnil proti ustanoveniam bodov a)-d), stráca tiež svoje povolanie a vymaže sa zo zoznamu príslušnej komory.

(3) Podmienečný odklad výkonu trestu, uloženého podľa tohto §, je vylúčený.

ČASŤ TRETIA.
Ustanovenia záverečné.
§ 13.

Toto vládne nariadenie nadobúda účinnosti dňom vyhlásenia; splní ho minister pravosúdia v dohode so zúčastnenými ministrami.

Dr. Tiso v. r.

Dr. Tuka v. r.

Dr. Ďurčanský v. r.

Dr. Pružinský v. r.

Sivák v. r,

Dr. Fritz v. r.

Medrický v. r.

Čatloš v. r.,

aj za ministra Stanu,